

Csongrádi Ujság

Politikai lap. Megjelenik esütörtökön és vasárnap reggel

Előfizetési ára: Egy hónapra 300 korona
Szerkesztőség: Csongrád, Szilber-nyomda

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. POLGÁR GY. ÖDÖN

Hírdetéseikért jutányos díjakat számítunk
Kiadóhivatal: Zöldkert-utca 2. sz. alatt van

Az új társadalom.

Aki a forradalmak után való évek mozgalmait Csongrádon megfigyelte, akaratlanul is elismeri, hogy a háború előtti idővel szemben óriási változások történtek. — Egyesek lelkében élhet a földmives és gazdatársadalom iránti elfogultság, hangoztathatja a liberális berkekből származó meséket, a változás és új élet küszöbe itt van.

Földmunkás társadalmunk ott hagyta a forradalmi alapot s a Földmunkásvállalkozó szövetkezet megalakításával a fejlődés útjára tért. Földmunkás társadalmunk polgárosodása idő kérdése. Összeköttetésben van a jóvátétellel, vagyis az általános helyzet javításával.

Tanyai földmives társadalmunk fölébredt lethargikus álmából, egymásután alkotja földmives és gazdaköreit. E körökben kiváló kulturmunka folyik. Ezt a tanyai körökben divatosá vált előadások, háziipari törekvések és műsoros esték bizonyítják.

Tanyai népünk művelődési szomja mellett szól, hogy minden körük és egyesületjük népkönyvtár létesítésére is törekszik.

Tanyai tanításuk kiváló egyénisége biztosíték arra, hogy e körök szellemi élete keresztény, nemzeti, magyar és a radikális kilengetésektől mentes. Szőlősgazdáink egyesületének helyisége minden vásár és ünnepnap népes.

Katholikus nőink nemcsak a szegények és elhagyatottak számára való könyöradományok gyűjtésében fáradozhatnak, de a május havában megnyitott szövő-háziipari tanfolyam bizonyossága sze-

rint új munkaalakalmak létesítésére is törekcsenek. Csongrád összes fogyasztó közönségét sikerült egységes táborba vonni az áruuzsora elleni küzdelemben.

Hamarossan eljő az idő, hogy a hitelszövetkezet is kilép elzárkózottságából, intézményeink sorában eljoglatja ez őt megillető helyet. Gazdasági Egyesületünkben egészséges vér kering, nemcsak az összetartás, egyetértés szellemét a gazdasági fejlődést szolgálja, de a Népfőiskola és a Népfőiskolások Széchenyikörében eleven hajtásokra is mutathat. Katholikus ifjusági körünk vasárnapi előadásai révén, az elmúlt télen is kiváló kulturmunkát végzett, több katolikus író műveinek beszerzésével tevékeny részt vett a romboló szellem elleni harcban.

Intelligentiának kiválóbbjai a polgári kör élénkítésén fáradoznak. Keresztény iparossaink jobbjai körében erős a vágy ipari szövetkezdánk közóhaja a pinceszövetkezet létesítésére.

A földbirtokreform végrehajtására való törekvés Csongrádon is létre hozta a Földbérő szövetkezetet. A közel jövő feladata, hogy e fontos intézmény virágzóvá és áldást hozóvá vállják. Csongrád tanítóira az általuk megtartott Petőfi ünnep termékenyítőleg és bátorítólag hatott. Megteremtették a ripacs társulatot, mely sok kellemes és hasznos szórakozást fog városunk közönségének nyújtani. Az idén is nagyszabású előadásra készül a csongrádi úri műkedvelő társaság.

Van talán kisebb kicsinyeskedés, féltékenykedés és széthuzás, hogy a meglevő alkotásokból és szellemi törekvésekből szebb és

jobb jövő, egészségesebb társadalmi rend, az igazi demokrácia bontakozzon ki, de az elfogulatlan szemlélők közül senki sem tagadhatja, hogy mérföldekkel haladt előre Csongrád fejlődésének utmutatója.

Van-e szükség földbérőszövetkezetre?

A szövetkezeti gondolat esküdt ellenégei nemcsak a meglevő szövetkezetek és lelkes lelkes harcosai ellen turnak vakond módjára, de a csirájában levő földbérőszövetkezetre is szórják csendes oduikból a rágalom nyilait.

A jövő gazdasági és társadalmi rend előre vetett fényes ködfátyol képét nem rokonszenvesnek, de rettentőnek találják. Az önzés és önteláldozás élet-halál harca ez.

Ismerjük a Grachusok római földbirtokreformjának csödjét, itt is kaptak földet a háború veteránjai. Az állam gondolt velük. Róma kiszolgált hősei magukra hagyatva nem tudtak földjeiken boldogulni, az önző spekulánsok játékeszközeivé lettek. Elvesztették otthonukat, városi proletárokká váltak, egymásután idézték elő a forradalmakat. A hatalmas római birodalom elpusztult, a történelemmé lett.

A magyar földbirtokreform után földhöz jutottaknak meg kell földjeiket tartaniok. A földmives társadalomnak ezzel a magyar nemzet erősödését kell szolgálnia, nem a proletárizálódás, de a polgárosodás útjára kell térnie. Hogy e kitűzött célt elérjék, elsősorban Istenben és önerejükben kell bizniok. A földhöz jutók szívében az egymás iránti szeretet tüzeinek kell lángolni. Nem gyűlölni, irigyelni, de gyámolítani, segíteni kell egymást.

A mostani földhözjutóknak mindegyike gyenge. A ravaszok és rájuk spekuláló önzők, nemcsak közönbösen, de megsemmi-

**A Zsoldos Részvénytársaság telepein
tüzifa, pékfa, faszén, mész, cement és gipsz**

Telefon 72 a legjutányosabb áron bármily mennyiségben beszerezhető. Telefon 72

Buzát, rozst, árpát, zabot, morzsolt tengerit és babot
napi áron vásárol **GOZON IMRE**, liszt- és élelmiszerüzletében,
Csongrád, Kossuth Ferenc-utca 50. sz. Mindenféle liszt, tengeri- és árpádara eladása. Griz, prézli, köleskása, naponta friss sütemény és élesztő kapható!

MEGER ANTAL
SZVIJÓVÁROSI
ERZSÉBET-NEK ÉS SZIVÉ-
TÉR-NEK.
HÁZIPARI ÉS JUTÁ-
NYOSAN SZÁLLIT.

Bérmaajándékok

olcsó áron kaphatók Kammerer Dezső ékszerésznél, Kossuth-tér.

órák, gyűrűk, fülbevalók, láncok mindenféle kivitelben

ékszerésznél, Kossuth-tér.

Budapesti tudósítók telefonjelentése.

Bethlen miniszterelnök tanácskozott a francia kormány vezető politikusaival, május 10. körül Rómába utazik. — A csehek ismét adnak vizumot. — Árad a Tisza. — A németek 30 milliárd aranyárka jóvátelt ajánlottak fel. — Május 6-án a közalkalmazottak ügyében országos gyűlést tartanak. — Vasárnap megalakult Szegeden a Duna-Tiszaközi Méhész-Szövetség.

HIREK.

1000 koronás kedvezmény a Csongrádi Ujság minden új előfizetőjének. Májusban a vidéki lapok 50 K-ra emelik az egyes példányok árát (budapesti lap 70 K), de előfizetőink 500 K helyett 300 K-ért kapják egy hónapra a lapot, azonfelül teljesen ingyen az eddig megjelent számokat, miknek csak a papírértéke több, mint 500 K.

— Ref. istentisztelet tartatik f. hó 6-án d. e. fél 11 órakor a polgári leányiskolában.

— Csongrád város fejlődése szépen halad előre. A polgármester elkészítette a szervezeti szabályrendelet tervezetét, amit egy képviselőtestületi tagokból álló bizottság letárgyal és úgy egészben, mint részleteiben elfogadott. Annak dacára, hogy eddig a vármegyei árvászek által intézett Csongrád városi árvagyek ezután az újonnan felállítandó városi árvászekhez fognak tartozni, a tisztviselők létszáma mégis csak hárommal lesz nagyobb, mint a községi létszám volt, ami nem jelent jelentékeny anyagi megterhelést. Az irnokok létszáma előreláthatólag csökkenni fog. A szabályrendeletet a május végén összeülő képviselőtestület fogja letárgyalni s terjeszti be a vármegyéhez, ahol június elején rendkívüli közgyűlésen fogják tárgyalni.

— A csongrádi át. ipartestület május hó 6-án d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, este 8 órakor meg kultur-estélyt, melynek műsora: 1. Elnöki megnyitó. 2. A vándormadár, költ., szavalja Mészáros Juliánna. 3. A nővér, költ., szavalja vitéz Mészáros András. 4. Dalok, énekli Kovács Katalin. 5. A nemzet, költ., szavalja Halla Anna. 6. Befejező értekezés, tartja Dudás Károly. 7. Csak azért is, költemény, szavalja Korneth András. 8. Népdal, énekli Blázsik Mihály. 9. A rab föld, költ., szavalja Kókai András. 10. Dalegyveleg, énekli Kovács Katalin. 11. A hazaárlókhoz, költ., szavalja Mészáros Margit. 12. Dalok, énekli Blázsik Mihály. 13. Sem egy

halmot, sem egy völgyet, költ., szavalja Keviczky Jolán. 14. Elnöki bezáró.

— Gyorsvonatsatlakozás Budapest felé és vissza. Junius 1-től Szentendről Csongrádon csatlakozás lesz Félégyházánál a Szegedről Budapestre haladó gyorsvonathoz és vissza, úgy hogy Csongrádról reggel 7 órakor elindulva d. e. 11 órakor Budapestre lehet érkezni, vissza indulás Budapestről fél 5 órakor, érkezés Csongrádra este 8 óra után. A kényelmes közlekedés beállítása dr. Schandl Károly csongrádi képviselő szorgalmas utánjárásának az eredménye.

— Jótékonycélu estély. A szántói iskolánál a Gazda ifjuság műsoros estélyt rendezett a honvédszobor javára. Egy-egy felvonásos szindarab, monológ, szavlatok voltak a műsor számai. A gazdaiifjuság és a leánykák szép sikerrel oldották meg a vállalt szerepeket. A szép számmal megjelent közönségnek élvezetes estélyt nyújtottak, műsor után tánc volt, amely jó hangulat mellett a hajnali órákig tartott.

— A 300—500 koronánál olcsóbb bor után nem kell fenyűzési adót fizetni. A hivatalos lap tegnapi számában fontos rendelet közli, hogy az értékhatárt, melyen felül a belföldi bor fenyűzési forgalmi adó alá esik literenkinti kimérés esetén 300, palackban történő eladás esetén, ha a palack is bele van számítva, 500 koronára emelte fel. Ennél olcsóbb bor után nem kell fenyűzési adót fizetni.

— Újabb gyermekelhajtás Csongrádon. Április 30-án éjjel az Uri-utca 2. sz. alatti házban levő illemhelyet tisztította Ludányi Pál gyepmester és a legnagyobb meglepetésére egy papírba csomagolt, zsinnyel átkötött, teljesen kifejlett fűmagzatot talált. A gyanu a házban lakó Cs. M. kereskedőnél szolgálatban lakó cselédleányra irányult, aki másnap reggel megszökött és valószínűleg öngyilkos lett, mint az hátrahagyott leveléből is következtethető. — Ugyancsak ő gyanúsítható az 1921. évi okt. 5-én a holtiszázból kifogott zsebkendőbe göngyölt gyermekholttest elhajtásával is. A tettesnek mindaddig még nyomára nem akadtak.

— Dudás rendőrtiszt ügyének főtárgyalása — mint értesülünk — június 16-án kezdődik a szegedi törvényszéken. Lapunk gyorsírói feljegyzések alapján kimerítő tudósítást fog hozni a tárgyalásról.

— Meghívó. A Csongrádi Gazdasági Egyesület 1922 évi rendes közgyűlését május 13-án délelőtt 10 órakor tartja a „Magyar kir. szálló“ emeleti nagytermében, melyre az egyesület összes tiszteletbeli, alapító és rendes tagjait ezuton is meghívja az elnök-

ség. Tárgysorozat: 1. Az alapszabály 8 és 10 §-ának módosítása. 2. Az 1922 évi számadások jóváhagyás. Számvizsgáló bizottság kiküldése. 3. Az 1923 évi költségvetési tervezet bemutatása. 4. Könyvtári jelentés a könyvtár 1922 évi állapotáról és forgalmáról. 5. Tisztviselői tiszteletdíjak megállapítása. 6. Ttkári jelentés. 7. A választmány kiegészítése. 8. Indítványok.

— A váltásbuza ára. A pénzügyminiszter a földmivélsügyi miniszterrel egyetértőleg a vagyonváltás fejében fizetendő buza árát május hóra 23.000 koronában állapította meg.

— Új kedvezmény a szőlő- és erdőbirtok vagyonváltásánál. A bortermeles értékesítése körül felmerült nehézségek és a szőlőbirtokosok súlyos gazdasági helyzete, továbbá az erdőbirtok vagyonváltásának kedvezményes lerovása körül felmerült nehézségek arra indították a pénzügyminisztert, hogy a kedvezményes lerovásra megállapított határidők meghosszabbítása iránt törvényjavaslatot terjesszen be. A törvényhozás utólagos jóváhagyásának reményében most rendeletet adott ki, amelyben a szőlő- és erdőbirtok, valamint ezek gazdasági felszerelése után járó váltás kedvezményes fizetési határidejét — tekintet nélkül a váltásösszeg nagyságára — meghosszabbítja. Ennélfogva az a szőlőbirtokos és az az erdőbirtokos, akinek vagyonváltása a szőlő- vagy erdőbirtok és ezek gazdasági felszerelése után külön-külön 100.000 koronát meg nem halad, fizetési kötelezettségének teljesen eleget tesz, ha május 31-ig a törvény szerint járó váltás 80 százalékát lefizeti. Akinek a vagyonváltása pedig ilyen birtokok, vagy felszerelések után külön-külön 100.000 koronánál több, az 50 százalék váltásppótlék fizetésére nem kötelezhető, ha a vagyonváltás teljes összegét május 31-ig lefizeti.

— Az Új Időknek, Herczeg Ferenc képes hetilapjának a 18. számában folytatódik Herczeg Ferenc nagysikerű vigyétaka, A sírokkó és Rudolph Stratz érdekes regénye, Az óriás ökle. Azonkívül közli a lap Lőrinczy György elbeszélését, Pekár Gyula és Rády Dénes cikkeit, Farkas Imre versét, Kálmán Jenő humoros írását, Mühlbech Károly elmés fejleceit, számos művészi és időszzerű képet és a lap rendkívül népszerű rovatait, a szerkesztői üzeneteket és a szépségápolást. Az Új Idők előfizetési ára negyedévre 1000 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrassy-ut 16.

— Nyilvános nyugtázás. A csongrádi „Szántói“ iskolánál folyó évi április hó 22-én a felállítandó honvédsiremlék alapja javára

Olajmalom. A Csongrádi Viktória Hengermalom

olajmalma teljes üzemét megkezdte, mindennemű és mennyiségű olajmagvakat elvállal kisajtolásra, miből a legizletesebb és legtovább eltartható finom ételolajat állítja elő. — Ételolaj a legalacsonyabb napi áron állandóan kapható. Mindennemű gabonát, babot, olajmagvakat és cirok-szakállat a legmagasabb napi árban állandóan vásárolunk.

Hosszú utca 14., hol sok
 Török aranyat és ezüstöt
 magas áron vesznek.

rendezett műkedvelői előadás alkalmából felülviztek: Greskovics József 400, Hajdu József 200, Kuruczleki Imréné 186, Szedlacek István 150, Makai Imre és Kádár István 100, Vikor Pál, Kátai István és Kátai Istvánné 50 koronát.

— **Gazdák Biztosító Szövetkezete** lehető legkedvezőbb feltételek mellett veszi fel a tűz, jég, baleset, élet stb. biztosításokat. Helyi képviselője Zettner Rezső, Justh Gyula ucca 13.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonnak, jó barátoknak és ismerősöknek akik részvételükkel és megjelenésükkel iparkodtak fájdalomukat enyhíteni szerető feleségem s kedves édesanyánk elhunytá alkalmával, ezúton fogadják hálás köszönetemet úgy a magam, mint a két kis árva nevében. Király József.

— **Dr. Kállay Zoltán jogi szeminárium** Budapest, Andrásy-ut 8. és Szeged Pallavicini-utca 8. Felelősséggel és biztos sikerrel készít elő bármely egyetem és jogakadémia összes jogi vizsgáira és az ügyvédi vizsgára. Jegyzetbérlet! Rekapitulációt Minden felvilágosítást szóval, vagy levélben, készséggel ad akár a budapesti, akár a szegedi igazgatóság. 20v12

KIFOGYHATATLAN ROVAT.

Tisztujtások előtt

A „völegény”-polgármester szemrehányóan odaszól a feleségének:

— Alighogy összeházasítottak bennünket, — máris reád Schandlitanak összes házibarátaim!

Két kis diák alsónadrágban szorong egy ház kapujában. Megbotránkozva kérdezi egy arra menő:

— Hát ti mit csináltok?

— Kérem, bácsi, mi azért vetettük le a nadrágunkat, mert kölcsön adtuk a barátunknak, hogy három nadrágja legyen, mert most viszi haza édesapjának az iskolából a — rovócédulát.

Hirdetmény.

Közölni teszem, hogy Sinkó Ferenc, csongrádi lakos, Csongrád község területén Szentháromság-tér 3 szám alatt tűzifatelepet óhajtott létesíteni, ez ügyben a helyszíni tárgyalást május hó 8-án délelőtt 10 órakor tartom meg.

Felhívom mindazokat, akik a vállalat ellen kifogást akarnak emelni, hogy kifogásaikat terjesszék elő, mert különben az ügyletelem engedélyeztetni fog.

Főszolgabíró.

Hirdetéseket jutányos áron

közöl a Csongrádi Ujság. Kiadóhivatal Zöldkert-utca 2. szám.

Publikálás.

Ezen rovatban hirdetések közlése 10 szóig 200 K, minden további szó 15 K. — Hirdetéseinket az egész megyében olvassák Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal: Zöldkert-utca 2. szám.

KERESKEDELMIT végzett keresztény leányt kisegítő könyvelőnek keres a csongrádi Hangya Pályáznai óhajtott írásbeli kérvényüket adják be a Hangya irodába.

RÖVID zongora, kereszthúros Réti-utca 4 sz. alatt eladó.

KIADÓ üzlethelyiség, Rosenberg-féle üzlet fele azonnal kiadó. 2-2v

NYEREG teljes felszereléssel jutányosan eladó. Góg József nyergesnél, Kossuth u.

BOKODY István ruhafestő lakását Uj-u. 40 sz. alá helyezte át. Fest mindenféle női és férfi ruhákat a legszebb színekre. Heti piacokon csak pénteki napon vállal.

ELADÓ Szentesi-utca 2. számú sarokház asztalos famegmunkáló gépekkel vagy anélkül, esetleg földért elcserélendő. 2-2

SZÓLÓ, 404 □-öl, elcserélhető 200 □-öl földért. Bővebbet Sineger szijgyártónál. 3-2

VÁROSI Népkeri vendéglőmet vasárnap, május 6-án délután nyitom meg. Szíves támogatást kér, tisztelettel Kasznitzkz István vendéglős. 2-2

50 ÉVE fennálló jóforgalmu vendéglő szabadkézből eladó. Értekezni lehet Polner Zoltánnál Csépa. 3-2

CSONGRÁD KÖZSÉGI URÁNIA MOZGÓSZÍNHÁZ

1923. május hó 5-én, szombaton este 8 órakor, május hó 6-án, vasárnap délután 6 és este 8 órakor

Dr. Mabuse

II. rész

Inferno (Pokol.)

7. fejezet a „jó” és „rossz” örök küzdelméből.

Reklámrész a „Három testőr”-höz.

Helyárak: Szombaton, vasárnap és ünnepnap délután 6 órai előadásokon Erkély 100 K, I. hely 100 K, II. hely 50 K, Tanulójegy 10 éves korig csak vasárnap délután 30 K

Vasár- és ünnepnap este 8 órai előadásokon: Erkély 120 K, I. hely 120 K, II. hely 60 K.

Az előadásokra szóló jegyeket a községi adópénztárnál lehet előre megváltani

Szobafestést

a legolcsóbb árak mellett készítünk.

Csernus és Seress
szobafestők, Árviz utca 27.

Sodronykerítésekben

állandóan nagy választékot tartok és lehető legolcsóbb napi áron árusítom

Cseh Pál vaskereskedő
Csongrád

Értesítés.

Csongrád és vidéke nagy-érdemű közönségének figyelmébe ajánlom, hogy

férfi- és gyermekruhát

a legújabb divat szerint jutányos áron készítek.

Kész ruhából állandó nagy raktár!

Ugyanitt egy tanuló felvételt

Tisztelettel

Cseh János

uri- és magyar-szabó

Csongrád, Szivák-tér 14. Posta átellenében

Lábatlani darabos fehérmész, olcsó, kiadós,

Gyors és pontos szállítás.

Egyesült tégl- és cementgyár R. T.
Budapest, V. Deák Ferenc-u. 6. 10-10v.

Hornyolt cement-cserép, mintázott cementlapok, beton-csővek

áteresz és kutak előállításához, vasbeton oszlopok. — Műkőmunkák, siremlékek, kripta- és sírkerítés építése, vasbeton, vagy műkőből. Várács helyett baluszteres kerítés, műkőből bármilyen kivitelben. Itató- és etetővályuk vasbetonból. Minden szakba vágó áru vételkötelezettség nélkül megtekinthető

Kacziba Ferenc
ipartelepén, Vázar-tér 27. Csongrád.

Erzsébet szállodát

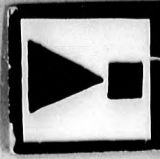
Csongrádon átvettem, teljesen renoválva

f. hó 1-én megnyitottam

Szíves pártfogást kérve vagyok kiváló tisztelettel:

Tabák Samu,

vendéglős.

NYOSZMI SZÁM: 1923
 SÁJERMANN RÓBERT, ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ.
 családi okok miatt bizonytalan időre bezárom. Kérem azon óratulajdonosokat, akiknek órájuk van nálam javítás végett, sziveskedjenek azt 2 héten belül átvenni. Kiváló tisztelettel!